

**CONSILIUL NAȚIONAL DE FORMARE PROFESIONALĂ A ADULȚILOR
SECRETARIATUL TEHNIC**

Str. Valter Mărăcineanu nr. 1- 3
Intrarea B, etajul II, camera 164
010155 București – Sector 1
Tel./Fax 40 21 315 78 55
Tel. 40 21 315 78 46
[http:// www.cnfpa.ro](http://www.cnfpa.ro)
e-mail: cnfpa@cnfpa.ro
Cod Fiscal 12868355

**RAPORT
privind participarea la vizita de studiu din cadrul proiectului
Phare 2006/016-722.04.02.02
„Înființarea Autorității Naționale pentru Calificări”
desfășurată în Finlanda în perioada
17 august – 23 august 2008**

Vizita de studii a constituit parte a activității 1.3 (A1.3), Componenta 1, din cadrul proiectului Phare de asistență tehnică 2006/018-147.04.02.02 „Înființarea Autorității Naționale pentru Calificări” și s-a desfășurat în Finlanda, în perioada 17 – 23 august 2008.

Vizita de studii a fost efectuată de către 15 reprezentanți cheie pentru înființarea Autorității Naționale pentru Calificări din partea Consiliului Național de Formare Profesională a Adulților și a următoarelor comitete sectoriale, reprezentate la nivel de președinți și vice-președinți : „Mass-Media, Edituri și Tipografie”; „Comerț”; „Educație, Formare Profesională, Cercetare-Proiectare, Sport”; „Administrație și Servicii Publice”; „Materiale de Construcții, Ind. Cimentului, Ind. Sticlei și a Ceramicii Fine”.

Scopul principal al vizitei de studii a fost acumularea de cunoștințe și realizarea unui schimb de experiență cu experții unei țări europene cu rezultate remarcabile în planul educației. Obiectivele punctuale ale deplasării au vizat:

1. Sistemul național de educație și formare profesională;
2. Dezvoltarea sistemului național de educație și formare profesională în mod transparent și integrat pentru calificările profesionale și conectarea lor la cerințele EQF;
3. Dialogul social în sprijinul formării profesionale;
4. Elaborarea și validarea calificărilor bazate pe competențe;
5. Instituțiile și organismele implicate în sistemul de formare profesională;
6. Sistemul de evaluare a competențelor indiferent de modul în care au fost dobândite;
7. Certificarea competențelor profesionale;
8. Sistemul de asigurare a calității în VET.

Instituții vizitate:
FINLANDA

Ministerul Educației - definește politicile educaționale și strategice pentru Guvern și Parlament; el face propuneri legislative pe baza planurilor și programelor de dezvoltare a educației și cercetării, în strânsă colaborare cu partenerii sociali, care sunt aprobate de Guvern din patru în patru ani. Cadrul legislativ este asigurat prin trei legi: Legea Formării și Educației, Legea Educației Adulților și Legea Finanțării Educației și Culturii. Ministerul Educației decide structura organizațională a sistemului VET și autorizează furnizorii de educație și formare profesională. Politica educațională se bazează pe delegarea responsabilității la nivel local. Asigurarea calității procesului de formare și evaluare nu se mai face prin inspectorate, fiecare instituție de formare are implementat un sistem de asigurare a calității care se realizează prin autoevaluare și verificare externă. Educația și formarea profesională, incluzând și masteratele, sunt finanțate, prin Ministerul Educației, de la bugetul de stat.

Consiliul Național Finlandez al Educației – stabilește curricula națională pentru formarea obligatorie, secundară teoretică și profesională inițială, care reprezintă cadrul național care se adaptează la nevoile fiecărei instituții de educație sau formare profesională inițială. Consiliul Național monitorizează sistemul de calificări bazat pe competențe (conținutul și certificarea calificărilor) care este utilizat în formarea continuă a adulților și în specializările profesionale prin Comitetele de formare și Comitetele de calificare, organisme tripartite (reprezentanții ai profesorilor, angajatorilor și angajaților din cele opt sectoare de activitate).

Comitetele de formare identifică cerințele fiecărei calificări conform nevoilor pieței muncii. În prezent, sunt dezvoltate 360 de calificări dintre care 53 pentru formarea profesională inițială, 184 pentru formarea profesională continuă și 123 pentru specializări profesionale. Calificările sunt structurate pe module, modulele cuprinzând competențe.

Comitetele de calificare supervizează calificările, aprobă evaluatorii, planurile de demonstrare a competențelor întocmite de instituțiile de formare cu care au contract, semnează și eliberează certificatele cursanților.

Competențele sunt evaluate și certificate pe baza planurilor personalizate de demonstrare a competențelor, în instituțiile de formare, indiferent de modul cum au fost ele dobândite. Orice persoană obține calificarea profesională prin parcurgerea testelor de competențe care se desfășoară în situații reale de muncă. Evaluarea competențelor se realizează de un grup tripartit de evaluatori (reprezentanți ai angajatorilor, angajaților și profesorilor). Sistemul de calificare bazat pe competențe este nediscriminatoriu pe criterii de vârstă sau formare anterioară. Instituțiile de formare pot oferi, dacă este nevoie, o formare pregătitoare înainte de testarea competențelor. Pentru șomerii costurile calificărilor sunt suportate de către agențiile regionale de forță de muncă, pentru angajații companiilor costurile sunt suportate de companie și de stat.

Confederația Industriilor din Finlanda (EK) – este confederația patronală care înglobează toate companiile din sectorul privat (16.000), indiferent de mărime, ce reprezintă cele 35 de asociații de ramură. Din totalul de 16.000, 96% sunt întreprinderi mici și mijlocii, contribuind cu 70% la constituirea PIB și acoperind peste 95% din exporturi. Această Confederație adună 950.000 de angajați.

Confederația este cea mai importantă voce în lumea de afaceri finlandeză asigurând un mediu de afaceri competitiv, preocupându-se totodată de întărirea structurii asociațiilor de business, îmbunătățirea serviciilor pentru membrii Confederației.

Confederația participă la cel mai înalt nivel de dialog tripartit (angajatori, angajați și ministere). Angajații sunt constituiți în **trei Confederații sindicale SAK, STTK și AKAVA**, înființate pe criterii de educație: SAK are un milion de membri, muncitori din industrie, STTK este constituit

din persoane cu studii universitare, politehnice și are între 2 și 300.000 de membri, iar AKAVA reprezintă 150.000 de persoane cu înalt nivel de educație (masteranzi, doctoranzi și academicieni).

Politicile naționale și legislația privind calitatea forței de muncă sunt stabilite de comun acord de către cei trei parteneri sociali. Confederația, ca lider de grup, menține contactul direct cu UE în ceea ce privește interesele economice ale Finlandei.

Finnish Consulting Group – vezi prezentarea depusa la aplicația de AT este o companie cu multe activități internaționale în sectorul planificării infrastructurii. FCG are peste 20 de ani de experiență în expertizarea sectorului educațional prin intermediul proiectelor internaționale. De asemenea, FCG a mai derulat proiecte în România, susținute de Ministerul Mediului și Gospodării Apelor în procesul de înființare a Agenției Naționale pentru Zone Naturale Protejate și Conservarea Biodiversității. Un alt proiect a fost acordarea de servicii de consultanță pentru dezvoltarea politicilor educaționale privind integrarea tehnologiei informaționale și comunicațiilor în sistemul românesc pre-universitar. Proiectul a făcut parte dintr-un proiect mai larg al Băncii Mondiale și compania FCG a fost sprijinită de Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informațiilor, precum și de Ministerul Educației și Cercetării în dezvoltarea unei politici educaționale coerente referitoare la integrarea instrumentelor tehnologiei informaționale și a resurselor pentru nivelul primar și secundar. Majoritatea personalului lucrează în sucursalele din străinătate.

Centrul de formare profesională ADULTA – a fost înființat în 1972 și este unul din cele mai mari centre de formare din Finlanda. În anul 2007 au fost înregistrați 13 061 cursanți și 241 de angajați și are departamente specifice pentru Afaceri, Servicii și Diversitate, Tehnologie și Industrie Creativă. Operațiunile centrului decurg ca un tot unitar, iar metodele operaționale sunt uniforme și înalt calitative. De asemenea, oferă formare pentru imigranți cu scopul de a acoperi lipsurile de pe piața muncii. Dezvoltarea centrului s-a concentrat în anul 2008 pe nevoile clienților în ceea ce privește competențele proprii, operațiunile, sistemele și dezvoltarea de produs. Ne-au fost prezentate cursurile de catering specificându-se că evaluarea în vederea certificării se face pentru competențele specifice celor 2 module obligatorii, pentru toți cursanții, și competențelor specifice modulelor opționale, la alegereacuesanților. Formarea practică se face de trei ori pe durata programului și timp de două luni pentru fiecare modul în locuri reale de muncă. Evaluarea se face pe bază de competențe, iar examinarea se derulează în locuri reale de muncă, după care se eliberează un certificat.

Centrul de formare profesională OMNIA – este o autoritate comună multisectorială care oferă formare profesională inițială tinerilor și adulților după ce aceștia au absolvit învățământul obligatoriu sau au trecut examenul de admitere, la un număr de centre din Espoo, Kirkkonummi și Kauniainen. Gama de servicii include 20 de calificări inițiale, 12 calificări inițiale speciale, extinderea și formarea în carieră, ucenicie și ateliere pentru tineret. Omnia are 4 centre: Colegiul pentru formarea inițială, Centrul de Educație a Adulților, Centrul de formare prin ucenicie și Ateliere pentru tineret. Au peste 7000 de cursanți și 600 de oameni care formează personalul, din care 66% au atribuții de profesori, iar 75% sunt posturi permanente. Sectoarele de formare profesională de la Omnia sunt: cultură, științe naturale, turism, catering și servicii casnice, servicii sociale, sănătate și sport, tehnologie și transport, științe sociale, economie de afaceri și administrație. Conceptul lor operațional este de a forma, dezvolta și susține tinerii și adulții astfel încât aceștia să poată beneficia de o bună carieră profesională, iar valorile centrului sunt aprecierea deprinderilor profesionale, orientarea spre client, deschiderea și accentul pe cooperare.

Concluzii și recomandări

Primul grup de lucru din care au făcut parte Victor Iliescu, Victoria Caprini, Doru Turean, Lorant Kovacs și Felicia Zarojanu a notat următoarele concluzii:

- Nu există Ministerul Muncii;
- Nu există o bază legiferată pentru funcționarea sistemului tripartit;
- Nu există contract colectiv de muncă la nivel național;
- Au învățământ terțiar non-universitar.

Cele mai bune practici semnalate de grup au fost:

- Există consultări în grupuri tripartite la toate nivelurile, inclusiv la nivelul comisiilor Parlamentului;
- Elaborarea sau modificarea unui act normativ nu are constrângeri de timp (propunerea se finalizează numai prin consensul părților, fără a exista o limită impusă de timp; finalizarea ei este determinată numai de consensul tuturor părților implicate/afectate);
- Stabilirea nevoii de formare și definirea calificărilor sunt separate (comitet pentru formare și comitet pentru calificări); există posibilitatea înființării unor comitete pentru calificări strict specializate (pentru una sau două calificări).

Ca sugestii pentru diseminarea activităților s-au propus:

- Metodologia pentru funcționare a CS trebuie să conțină înființarea unor grupuri de experți sectoriali pentru definirea fiecărei calificări, coordonate de membrul/membrii CS competenți în domeniul respectiv;
- Conștientizarea importanței dialogului tripartit până la nivel de companie;
- Instituirea unui sistem de formare pentru membrii și experții CS.

Al doilea grup a fost format din Bălan Mikaela, Radulian Viorica, Gogescu Vasile, Homoș Ioan, Popescu Ion și a observat următoarele diferențe notabile:

- Diferențe de abordare legislativă;
- Implicarea totală a statului prin finanțare, care permite un control riguros al activităților;
- Învățământul este o reală prioritate națională finalizată printr-o strategie susținută de toți partenerii;
- Inexistența unor structuri paralele în domeniul formării.

Ca bune practici ce pot fi adaptate, grupul a menționat:

- Gratuitatea învățământului la toate nivelurile;
- Asigurarea calității actului de învățământ printr-o delimitare clară a învățământului vocațional de cel teoretic;
- Recunoașterea importanței comitetelor de calificare prin acordarea unor competențe sporite (semnarea certificatelor).

Sugestiile pentru diseminarea activităților:

- Prezentarea experienței finlandeze tuturor CS din România;
- Promovarea propunerii de finanțare a CS de la bugetul național prin modificări legislative;
- Mediatizarea sistemului finlandez în vederea creării unui curent de opinie favorabil implementării unei schimbări în sistemul românesc.

Al treilea grup a fost format din Oana Ungureanu, Ion Crângașu, Mariana Biliț, Valentina Alexandrescu și Florentina Udeanu. Grupul a surprins următoarele diferențe între cele două sisteme:

- Există în Finlanda o singură Confederație Patronală și 3 Sindicate. S-a observat o concentrare a forțelor între Patronat și Sindicate ceea ce duce la o mai facilă aplicare a legislației locale și regionale prin comparație cu situația din România unde avem 14 Confederații Patronale și 5 Confederații Sindicale determinând astfel apariția unui proces încetinit de luare a deciziilor.

Ca diseminare a activităților au fost sugerate:

- Promovarea celor mai bune practici finlandeze la prima întâlnire cu CS de la începutul lunii septembrie;
- Elaborarea unui raport detaliat ce urmează să fie înaintat persoanelor avizate;
- Diseminarea pe termen lung prin experții români.

Cele mai bune practici ce pot fi adoptate:

- Partenerii sociali sunt recunoscuți ca fiind jucători-cheie și constituie parteneri reali și de bază în convorbirile cu Guvernul Finlandei;
- Au o lege specifică referitoare la finanțarea educației și culturii;
- Învățământul este gratuit.

Participanți

Victor Iliescu

Președinte CNFPA

Lorant Kovacs

Membru CNFPA

Ion Homoș

Membru CNFPA

Achim Doru Turean

Membru CNFPA

Felicia Zarojanu

Director general

Mikaela Didgard Bălan

Director DSOA

Victoria Caprini

Consilier DSOA

Viorica Radulian

Expert DSOA

Mariana Bilț

Expert Metodologie

Florentina Udeanu

Expert UIP

Oana Maria Ungureanu

Vicepreședinte Mass-Media, Edituri și Tipografie

Vasile Gogescu

Președinte Federația Sindicatelor Libere din Comerț

Valentina Alexandrescu

Vicepreședinte Educație și Formare Profesională, cercetare, Proiectare, Sport

Ion Popescu

Președinte Administrație și Servicii Publice

Ion Crângașu

Președinte Materiale de Construcții, Ind. Cimentului, Ind. Sticlei și a Ceramicii Fine